

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти_

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Освітня програма Дошкільна освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “28” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія і методика музичного виховання
Викладач (-і)	Доц. Барило Світлана Богданівна
Контактний телефон викладача	0681855403
Е-mail викладача	Svitlana_bb@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота, екзамен
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	9 год. Середа, 12.00. кафедра
2. Анотація до курсу	
<p>«Теорія і методика музичного виховання» – складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів освіти. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: ознайомлення з музичною літературою, адресованою дітям дошкільного віку; засвоєння змісту музичного розвитку дітей дошкільного віку (аналіз музичних творів зі слухання музики, співу, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах, які включені у програми розвитку дітей дошкільного віку, розділ «Музична діяльність»); рекомендовані для використання у повсякденному житті дитячого садка, під час проведення святкових ранків, розваг, під час проведення музичних та інших занять, ранкової гімнастики та передбачені для вивчення за варіативною складовою навчальної програми), опанування студентами системою знань про закономірності процесу музичного розвитку дошкільників, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі дошкільної освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
ознайомити студентів із різними жанрами дитячої народної, класичної (вітчизняної та зарубіжної) музики, сучасної музики для дітей дошкільного віку; сформувати музично-естетичну компетентність майбутніх вихователів та сприяти засвоєнню знань, розвитку вмій і навичок з організації музичного розвитку у дошкільних закладах освіти;	

ознайомити майбутніх педагогів з різними формами роботи з музичного виховання й розвитку дітей, основними видами музичної діяльності; розкрити сучасні наукові поняття, методи та методики, на основі яких відбувається музичний розвиток дошкільників; розкрити сутність процесу навчання музичного мистецтва в дитячому садку відповідно до державного стандарту дошкільної освіти; висвітлити сучасні наукові концепції, поняття, методи та технології музичного розвитку дошкільників, забезпечити оволодіння студентами практичними вміннями використання музики з метою музично-естетичного розвитку дітей. забезпечити фахову підготовку з музичного мистецтва з методикою навчання, допомогти студентам практично оволодіти основними видами музичної діяльності, забезпечити фахову підготовку з музичного мистецтва з методикою навчання, допомогти студентам практично оволодіти основними видами музичної діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти такими компетентностями:

Загальні компетентності

КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями з теорії і методики музичного виховання дітей дошкільного віку, зокрема інноваційними методичними підходами щодо музичного розвитку, навчання та виховання дошкільників, сучасними музичними системами, методиками, технологіями музичного розвитку дітей; чинним нормативним забезпеченням дошкільної освіти тощо.

КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку новітніх методів і технологій в музичному вихованні та розвитку дітей дошкільного віку, оброблення та аналізу наукової літератури, систематизації й узагальнення інформації, зокрема музично-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

КЗ-4. Комунікативна. Здатність вихователя спілкуватися з дітьми, колективом педагогів, батьками, вміння знайти правильний підхід до них, встановити з ними доцільні з педагогічного погляду взаємини, наявність педагогічного такту, педагогічної культури; здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки.

КЗ-9. Професійна мобільність. Здатність та готовність швидко й успішно опановувати інноваційні технології та концепції музичного розвитку дошкільників, набувати знань та вмінь, здатність до саморозвитку і модернізації власної діяльності.

КЗ-13. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у музично-професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

КЗ-14. Цифрова компетентність. Здатність критично оцінювати цифровий контент, безпечно використовувати цифрові технології, засоби комунікації для вирішення професійних, музично-педагогічних задач, навички етичної поведінки в цифровому інформаційно-комунікаційному середовищі.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1.5. Мистецька компетентність: здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички з теорії і методики музичного виховання дошкільників у практичній педагогічній діяльності; здатність організувати реалізацію змісту й завдань музичного розвитку дітей дошкільного віку; здатність самостійно підбирати та аналізувати музичні твори у єдності їх естетичної і соціально-етичної сутності; доцільність використовувати твори музичного мистецтва у процесі проведення святкових ранків, розваг, на музичних та інших заняттях, ранковій гімнастиці, прогулянці.

Музична, яка включає естетичну, художню, бібліотечно-бібліографічну та особистісно-діяльнісну компетентності: здатність сприймати музичні твори, адресовані дітям різних вікових груп, бути обізнаним з широким колом музичних творів для дітей дошкільного віку; здатність аналізувати музичні твори, давати оцінку творам музичного мистецтва, інтерпретувати, імпровізувати; здатність здійснювати відбір музичного репертуару для дитячого сприймання і виконання, формувати музичну культуру дітей.

СК – 3. Педагогічна компетентність.

СК – 3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вихователя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання розвитку дошкільників, що виникають в освітній практиці дошкільних закладів освіти, на основі сформованих знань про теоретичні засади музичного виховання та розвитку дітей, побудови змісту і процесу навчання основам музичного мистецтва, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії музичного розвитку дошкільників, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

СК – 3.2. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної музичної діяльності з дітьми дошкільного віку; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу засобами музичного мистецтва в дитячому садку як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал музичного мистецтва у повсякденному житті дитячого садка.

СК – 3.3. Організаційна. Здатність до організації процесу музичного розвитку дітей в дитячому садку, систематичного підвищення рівня знань, умінь і навичок, професійної музично-педагогічної кваліфікації.

СК – 4. Методична компетентність.

СК – 4.1. Нормативна. Здатність вихователя ДЗО користуватися нормативними документами щодо використання музики в дитячому садку та реалізовувати на практиці цілі і завдання предмету «Теорія і методика музичного виховання».

СК – 4.2. Варіативна. Здатність вихователя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета «Теорія і методика музичного виховання» визначених Державним стандартом дошкільної освіти і навчальною програмою.

СК – 4.4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень дітей дошкільного віку; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої в різних видах музичної діяльності, визначених у чинних програмах.

СК – 5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК).

СК – 5.2. Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію з теорії і методики музичного виховання дошкільників, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію щодо музичного виховання, навчання й розвитку дітей дошкільного віку.

СК – 5.3. Інтерактивна. Здатність вихователя організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування з музичним керівником та іншими педагогами; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.

СК – 5.6. Предметно-змістова. Володіння змістовим аспектом комунікації, музичною термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні предмету «Теорія і методика музичного виховання», визначеним програмами розвитку дітей дошкільного віку, та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вихователя дитячого садка.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12

семінарські заняття / практичні / лабораторні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
Третій	Дошкільна освіта	Другий			
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдан ня, год	Вага оцінки	Термін виконанн я
Модуль1. Тема 1. Вступ. Характеристика діючих програм. Розділ «Музична діяльність. Особливості музичного репертуару.	лекція-візуалізація практичне (2 години)	Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» Тернопіль: Мандрівець, 2013. 264 с. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Мандрівець. 2012. 236 с. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Дитина». Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років. Київ.: Київський університет імені Б. Грінченка. 2012. 492 с. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» / наук. ред. та упоряд. О.Л. Кононко. 2-ге	Опрацювання діючих програм (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		вид., випр. Київ, 2008. 430 с. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку „Радість творчості”/ Р. Борщ, Д. Самойлик. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.			
Тема 2. Музичні жанри. Дитячий музичний фольклор.	лекція-діалог. Практичне (4 години)	Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний посібник. К.: Щк сві, 2008. 128 с. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих учбових закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 320 с. Науменко Т. Музичне виховання дошкільників засобами українського фольклору. АПН України, інститут педагогіки. К., 2008. 115 с.	Ознайомлення з музичними жанрами (4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Модуль2. Тема 3. Слухання музики в	лекція-діалог.	Романюк І. А. Музичне	Ознайомлення 3	Максимальна оцінка - 5	два тижні

дитячому садку. Аналіз музичних творів.	практичне	виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець. 2014. 280 с. 2.Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі: Збірник методичних матеріалів Упор. І. Романюк. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 104 с.	основним и жанрами музичного мистецтва (2 години)		
Тема 4. Спів у дитячому садку. Вокально-хорові навички.	інтерактивна лекція	Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець. 2014. 280 с. Газіна І. К. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку. К. Подільський: Аксіома, 2012. 256 с.	Ознайомлення з методикою навчання співу Здійснення аналізу музичних творів зі співу (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 5. Музично-ритмічні рухи, гра на дитячих музичних інструментах.	лекція-діалог. практичне	Барило С. Б. Вплив музично-ритмічних рухів на	Ознайомлення з основними видами	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		<p>загальний розвиток дітей дошкільного віку. Збірник статей учасників дванадцятої всеукраїнської практично-пізнавальної конференції «Наукова думка сучасності і майбутнього». Дніпро, 2019. С.12-14.</p> <p>Катрук А. Формування творчих здібностей дітей за допомогою музично-ритмічних рухів. Музичний кривник. 2015. №4. С. 4-6.</p> <p>Левчук Я. Українські народні дитячі інструменти: гра музикою чи музикування грою Музичний керівник. 2013. №3. С. 4-7.</p>	музично-ритмічно і діяльності		
<p>Тема 6. Музичні заняття.</p> <p>Використання музики в інших формах роботи вихователя.</p>	інтерактивна лекція	<p>Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець.</p>	Ознайомлення з основними видами музичних занять	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		2014. 280 с. Каспрук І. Свята і розваги в дошкільному навчальному закладі: методичний посібник Львів: «Растр- 7», 2015. 100 с.			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Екзамен, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену та (50 балів) оцінки за практичні заняття (25 балів) і контрольну роботу та самостійну роботу (25 балів).			
Вимоги до письмової роботи		Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох завдань творчого характеру			
Семінарські заняття		Максимальна оцінка – 50 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю		Виконання 50 % завдань			
7. Політика курсу					
<p>Неприпустимі плагіат та списування.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ і творчих групових та індивідуальних завдань із теми.</p> <p>Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести 1, Тести 2) і тільки тоді буде допущений до складання заліку.</p> <p>Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p>					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Н., Скоропад І., Щербак А. Музична діяльність майбутнього першокласника. Х.: Ранок, 2012. 144 с. 2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» / наук. ред. та упоряд. О.Л. Кононко. 2-ге вид., випр. Київ, 2008. 430 с. 3. Барило С. Б. Вплив музично-ритмічних рухів на загальний розвиток дітей дошкільного віку. Збірник статей учасників дванадцятої всеукраїнської практично-пізнавальної конференції «Наукова думка сучасності і майбутнього». Дніпро, 2019. С.12-14. 4. Богуш А., Лисенко Н. Українське народознавство в дошкільному закладі. К., 2002. 398 с. 5. Болгарський А. Г. Слухання музики у дошкільному навчальному закладі: навч.-метод. посіб. / А. Г. Болгарський, Т. В. Горобець, В. А. Шкоба; МОН України. Луцьк : Твердиня, 2010. 180 с. 6. Ватаманюк Г. П. Музика в країні Дошкілля: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Поділ. : Аксіома, 2008. 260 с. 7. Вільчковський Е., Денисенко Н., Шевченко Ю. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 128 с. 8. Дерев'яко Т. В. Музичне виховання дошкільників. Старша група. Т.: Навчальна книга – Богдан, 2018. 160 с. 9. Газіна І. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку. К. Подільський: Аксіома, 2012. 256 с. 10. Гелунова А., Чиркіна В. У світі музики. Розробки занять для дітей 4-6 років. Х.: Основа, 2009. 332 с. 					

11. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих учбових закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 320 с.
12. Каспрук І. Свята і розваги в дошкільному навчальному закладі: методичний посібник. Львів: «Растр-7», 2015. 100 с.
13. Катрук А. Формування творчих здібностей дітей за допомогою музично-ритмічних рухів. *Музичний кривник*. 2015. №4. С. 4-6.
14. Левчук Я. Українські народні дитячі інструменти: гра музикою чи музикування грою. *Музичний керівник*. 2013. № 3. С. 4-7.
15. Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі: Збірник методичних матеріалів Упор. І. Романюк. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 104 с.
16. Науменко Т. Музичне виховання дошкільників засобами українського фольклору. АПН України, інститут педагогіки. – К., 2008. – 115 с.
17. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку „Радість творчості” / Р. Борщ, Д. Самойлик. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
18. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» Тернопіль: Мандрівець, 2013. 264 с.
19. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Мандрівець. 2012. 236 с.
20. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Дитина». Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років. Київ.: Київський університет імені Б. Грінченка. 2012. 492 с.
21. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець. 2014. 280 с.
22. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний посібник. К.: Щк. світ, 2008. 128 с.
23. Самбор Л. Музично-дидактичні ігри на музичних заняттях. *Музичний керівник*. 2014. №11. С. 4-10.
24. Степанова Т., Лісовська Т. Індивідуально-диференційований підхід до музичного виховання дітей старшого дошкільного віку. К.: Слово, 2012. 256 с.
25. Сухина Л. Ю. Музичне виховання у дитячому садку. 6 рік життя (За Базовим компонентом дошкільної освіти). К.: Ранок, 2018. 112 с.
26. Суховерська О. Рухливі забави та ігри: 3 мелодіями й примовками. Львів: Свічадо, 2007. 124 с.

Викладач Барило С.Б.